

Sygn. akt XI Ka 695/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym

w składzie: Przewodniczący: SSO Arkadiusz Śmiech

Sędziowie: SO Ewa Bogusz - Patyra

SO Elżbieta Józwiakowska /spr./

Protokolant: prot. Katarzyna Zabielska

przy udziale **Prokuratora** Marty Baranowskiej

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r.

sprawy **R. K.**

oskarżonego z art. 226 § 1 kk i innych

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim

z dnia 2 kwietnia 2013 r. sygn. akt II K 841/11

I - zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do R. K.a na podstawie art. 435 k.p.k. także wobec M. F.w ten sposób, że:

1. z opisu czynów przypisanych oskarżonym eliminuje sformułowania „przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się publicznie, bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego”, zaś z ich kwalifikacji prawnej i podstawy skazania - art. 57 a § 1 k.k.;

2. uchyła orzeczenie wydane na podstawie art. 57 a § 2 k.k.;

3. wysokość należnej opłaty ustala na kwotę 330 /trzysta trzydzieści/ zł;

II – w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do obu oskarżonych utrzymuje w mocy;

III - zasądza od oskarżonego R. K.na rzecz Skarbu Państwa 330 /trzysta trzydzieści/ zł opłaty za II instancję oraz 20 /dwadzieścia/ zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

XI Ka 695/13

UZASADNIENIE

R. K.został oskarżony o to, że w dniu 19 kwietnia 2011 roku w M.działając z pobudek chuligańskich znieważył funkcjonariuszy Policji post. A. M.i sierż. S. S.z KP M.podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w miejscu publicznym, bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57 a § 1 kk.

M. F.został oskarżony o to, że w dniu 19 kwietnia 2011 roku w M.działając z pobudek chuligańskich znieważył funkcjonariuszy Policji post. A. M.i sierż. S. S.z KP M.podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w miejscu publicznym, bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57 a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Radzyniu Podlaskim R. K.i M. F.uznał za winnych tego, że: w dniu 19 kwietnia 2011 roku w M.znieważyli funkcjonariuszy Policji post. A. M.i sierż. S. S.z KP M.podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych, przy czym zarzucanego im czynu dopuścili się publicznie, bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego t.j. winnych dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

I za popełnione czyny z mocy art. 226 §1 kk w zw. art. 57a §1 kk skazał R. K.karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś M. F.na karę 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności; Na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk i art. 70 § 1 pkt.1 kk wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił obu oskarżonym na okres 3 (trzech) lat tytułem próby; Na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec obu oskarżonych grzywny w wymiarze po 100 / sto/ stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 15 /piętnastu/ złotych; Na zasadzie art. 57a §2 kk orzekł od każdego z oskarżonych na rzecz S. S.i A. M.nawiązki w kwotach po 500 (pięćset) złotych na rzecz każdego z pokrzywdzonych; Zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 380 (trzysta osiemdziesiąt) złotych tytułem opłat oraz kwoty po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem poniesionych wydatków.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył w całości jedynie obrońca oskarżonego R. K..

W apelacji sformułował zarzut naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia tj.:

-art. 4, 7 i 366 § 1 kpk poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego wbrew zasadom logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego wyrażające się w ocenie zeznań świadków: J. C., Ł. F., D. K., K. N.i K. S., którym Sąd odmówił wiary mimo tego, że świadkowie ci byli bezpośrednimi obserwatorami zdarzeń z dnia 19 kwietnia 2011 r. i żadem z nich nie potwierdził tego, że oskarżony używał wobec policjantów słów wulgarnych, próbował naruszać ich nietykalność cielesną, czy też miał opluwać radiowóz, a depozycje te nie zawierały sprzeczności i uzupełniały się wzajemnie w związku z czym powinny stać się podstawą dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych które to uchybienia doprowadziły Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, które mogło mieć wpływ na jego treść polegające na przyjęciu, iż oskarżony znieważył funkcjonariuszy Policji podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych mimo, tego, że zebrany w sprawie materiał dowodowy oceniony w zgodzie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania w żaden sposób nie potwierdził stawianych oskarżonemu zarzutów.

W konkluzji skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienie R. K.od zarzucanego mu czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego R. K.i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja tak w zakresie podniesionych w niej zarzutów, jak i sformułowanych wniosków - na uwzględnienie nie zasługuje.

Lektura treści zawartych w wywiedzionym środku odwoławczym prowadzi do przekonania, iż jej autor kwestionuje przede wszystkim dokonaną przez Sąd I Instancji ocenę dowodów, a w następstwie poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne; nadto zarzuca naruszenie zasady obiektywizmu /art. 4 kpk/ oraz normy art. 366 § 1 kpk.

Ustosunkowując się do argumentacji skarżącego - należy przede wszystkim podkreślić, że wynikające z art.7 kpk prawo swobodnej oceny dowodów jest jedną z najistotniejszych prerogatyw sądu orzekającego, a zarzut obrazy tego przepisu

może być skuteczny jedynie wtedy, gdy zostanie wykazane, że sąd oceniając dowody naruszy zasady logicznego rozumowania, bądź nie uwzględni przy ich ocenie wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego /OSNPG 1978 z.3 poz.40/.

Istotnym czynnikiem kształtującym przekonanie sądu orzekającego w I instancji o wiarygodności wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków - są spostrzeżenia i wrażenia odniesione w toku bezpośredniego przesłuchania tych osób na rozprawie - i tej sfery przekonania sędziowskiego kontrola odwoławcza już nie obejmuje, sprowadzając się wyłącznie do jej weryfikacji w kontekście powołanych wyżej kryteriów.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej stwierdzić należy że kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku nie wykazała, aby Sąd Rejonowy oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy dopuścił się wskazanych wyżej uchybień.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd I Instancji w sposób wnikliwy i wyczerpujący przeprowadził postępowanie dowodowe, a zgromadzony w powyższy sposób materiał ocenił stosownie do reguł wynikających z art. 7 kpk .

Lektura pisemnych motywów orzeczenia prowadzi do przekonania, że proces decyzyjny Sądu nie pozostaje w opozycji do zasad logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, zaś uzasadnienie w pełni odpowiada wymogom art. 424 § 1 pkt.1 i 2 kpk.

Odnosząc się do kwestii podniesionych przez autora apelacji - Sąd I instancji był w pełni uprawniony do odmowy waloru wiarygodności zeznaniom J. C., Ł. F., D. K., K. N. i K. S..

Motywy powyższego stanowiska sądu zostały w prawidłowy i czyniący zadość normie art. 424 kpk sposób zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Tego rodzaju ocena dowodów była oczywistą konsekwencją uznania za wiarygodne zeznań A. M., S. S., W. H. i P. M..

Świadkowie ci podali spójny i konsekwentny opis zdarzenia objętego zarzutem. Wskazane relacje cechuje logika i niesprzeczność odnośnie okoliczności elementarnych z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonego – a więc sytuacji w jakiej doszło do objętego zarzutem zachowania R. K. i podejmowanych przez niego czynności sprawczych.

Zaakcentować również należy, iż wskazani wyżej świadkowie są osobami obcymi dla oskarżonego /ich relacje były determinowane wyłącznie przez pryzmat sfery działania funkcjonariuszy/ - tak więc po ich stronie nie istniała żadna racjonalna przyczyna, dla której byłyby zainteresowane niezgodnym z rzeczywistym stanem rzeczy obciążaniem oskarżonego.

W kontekście powyższego prezentowana przez niego linia obrony, wspierana przez zeznania wymienionych w środku odwoławczym świadków - słusznie została uznana za niemiarodajną /jako pozostająca w oczywistej sprzeczności z dowodami prawidłowo uznanymi za wiarygodne/.

Autor apelacji - poza zaprezentowaniem własnego poglądu dotyczącego oceny dowodów – nie wskazał na jakiegokolwiek mankamenty procesu decyzyjnego Sądu Rejonowego, które nakazywałyby jego zdyskredytowanie.

Nie uzasadnił także na czym konkretnie miałyby polegać, w jego ocenie, naruszenie normy art. 4 kpk i art. 366 § 1 kpk – co powoduje, że trudno polemizować z tymi zarzutami.

Wystarczy jedynie zasygnalizować, że Sąd Okręgowy tego rodzaju nieprawidłowości w procedowaniu się nie dopatrył.

W kontekście powyższego zatem, zawarte w środku odwoławczym argumenty skarżącego zakwalifikować należy wyłącznie w kategoriach polemiki z prawidłowymi ustaleniami sądu orzekającego.

Mając więc na uwadze podniesione argumenty – Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji, gdyż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zarzut wadliwego uznania zawinienia R. K. - nie jest zasadny.

Działając natomiast z urzędu – sąd odwoławczy w oparciu o przepis art. 455 kpk dokonał weryfikacji zaskarżonego wyroku w zakresie jego kwalifikacji prawnej.

Otóż w opinii Sądu Okręgowego nie zasługuje na aprobatę stanowisko sądu meriti o ile uznał on, iż przypisany oskarżonemu występki posiadał charakter chuligański.

Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku dowodzi, iż Sąd Rejonowy uznał że oskarżony działał „publicznie” w rozumieniu art. 115 § 21 kk.

Jednocześnie – jak wynika przecież z autonomicznych ustaleń tegoż sądu – w miejscu w którym doszło do popełnienia przestępstwa /ulica miasta/ - poza oskarżonymi byli obecni pokrzywdzeni ich działaniem funkcjonariusze oraz osoby znajdujące się w dwóch pojazdach; czyn popełniony został nadto w późnych godzinach nocnych

„**Publiczny**” charakter czynu oznacza, że ze względu na miejsce, okoliczności lub sposób działania - może ono być postrzegane przez **większą, bliżej nieokreśloną** liczbę **niezidentyfikowanych osób** /wyrok SN z dnia 3 VIII 1972r. Rw 743/72 – Biuletyn Inf. SN 1972 poz. 10/.

Tytułem przykładu – tego rodzaju status miałoby działanie oskarżonego, gdyby podjęto je w trakcie lub bezpośrednio po zakończeniu np. imprezy sportowej czy kulturalnej o dużym zakresie, mającej miejsce na stadionie, w sali widowiskowej, hali sportowej czy nawet na ulicy.

W takim właśnie wypadku oczywiste jest, że w powołanej wyżej sytuacji - w miejscu popełnienia czynu zabronionego znajdowała się owa „**nieokreślona liczba osób nie podlegających identyfikacji**”.

Natomiast niewadliwe, zdaniem sądu odwoławczego, ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie okoliczności w jakich doszło do popełnienia przestępstwa – eliminują możliwość przyjęcia „publicznego” charakteru działania oskarżonego.

Miało ono bowiem miejsce co prawda na ulicy – ale w późnych godzinach nocnych, zaś krąg osób mogących je zaobserwować – był ściśle określony czy wręcz przez wskazane wyżej elementy limitowany. Byli to przecież tylko pokrzywdzeni funkcjonariusze Policji oraz ściśle określona oraz relatywnie nieliczna grupa towarzyszących oskarżonym osób, znajdujących się w dwóch pojazdach.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że element „publiczności” determinujący możliwość przyjęcia chuligańskiego charakteru czynu – nie został zrealizowany.

Mając zatem na uwadze podniesione okoliczności Sąd Okręgowy dokonał stosownej korekty zaskarżonego wyroku w zakresie opisu czynu, jego kwalifikacji prawnej i podstawy skazania, a także w konsekwencji – orzeczenia o nawiązkach.

Zważywszy na zawarty w uzasadnieniu katalog okoliczności wpływających na wymiar kary i priorytetowy charakter innych /poza przyjęciem działania w warunkach art. 57 a § 1 kk/ okoliczności obciążających – sąd odwoławczy nie znalazł podstaw obligujących do złagodzenia wymierzonej oskarżonemu kary.

Kara orzeczona w I instancji nie nosi bowiem cech rażącej niewspółmierności o jakiej stanowi przepis art.438 pkt.4 kpk.

Jej wymiar optuje nadto za przyjęciem, że Sąd I Instancji uwzględnił wszelkie reguły wynikające z art.53 § 1 i 2 kk, zaś stopień dolegliwości jest adekwatny wobec stopnia zawinienia.

Weryfikacja zaskarżonego wyroku z uwagi na zaistnienie przesłanek z art. 435 kpk – została dokonana także w części dotyczącej M. F. – który orzeczenia nie zaskarżył.

Dokonując kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy działając z urzędu dokonał jego stosownej korekty również w zakresie opłat należnych od oskarżonych za I Instancję.

Otóż obaj oskarżeni skazani zostali na kary pozbawienia wolności nie przekraczające roku oraz na kary grzywny w wysokości po 100 stawek przy wysokości stawki - 15 zł.

W tym stanie rzeczy należne od nich opłaty, uwzględniając treść art.2 ust.1 pkt.3 i art. 3 ust.2 ustawy z 23 VI 1973r. o opłatach w sprawach karnych - winny wynosić po 330 zł.

Nie dopatrując się zatem przesłanek z art.439 § 1 kpk – w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do obu oskarżonych utrzymano w mocy.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów sądowych zostało oparte na art.636 § 1 kpk i art.8 ustawy z 23 VI 1973r. o opłatach w sprawach karnych.